

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Fordított rend.

Pécs, 1901. július 27.

Ugy tudtuk eddig, hogy minden állam ipari fejlődésének elengedhetlen előfeltétele az önálló rendelkezési jog a vámpolitikának a saját érdekei szerint való be rendezése fölött, hogy kellő védelmet nyújthasson a keletkező ipari vállalatoknak a már fejlődöttebb külföldi ipar veszedelmes versenye ellen. Minden állam, mely ipari téren ha'adni kívánt, azon kezdte, hogy védővámokat alkalmazott a külföldi ipar cikkeinek beözönlése ellen, mert a belföldi ipar csak úgy fejlődhetett és izmosodhatott meg, hogy először is a belföldi fogyasztásban nehezítette meg a külföldi ipartermékek versenyét.

Ezt láttuk Angliában, hol az országot csaknem teljesen elzárták a nagy védővámok által az idegen iparcikkek beözönlése ellen, míg ez a belföldi iparnak — ennek fejletlen volta miatt — ártalmára lehetett. Ez a védelem aztán csakhamar annyira erősítette Angolország iparát, hogy nemcsak a belfogyasztást, volt képes teljesen ellátni, hanem tulprodukciónál külföldi piacokat kellett keresnie. Ekkor természetesen változott az angol vámpolitika is. Védővámokra nem volt többé szükség, mert hisz arról többé szó sem lehetett, hogy a külföldi ipari termékei teljesen szabad behozatal mellett is árthassanak a belföldi iparnak; ez utóbbinak azonban igenis ártott a külföldi államok védővamos politikája, mert megnehezítette az angol ipari termelés fölöslegének elhelyezését a külföldön. Anglia tehát iparának teljes kifejlődése után áttért a szabad kereskedelmi politikára s iparkodott a külföldi államokkal ennek megfelelő szerződéseket kötni.

A dolog természetes rendje tehát az, hogy az iparilag visszamaradt államok védővámokat állítanak, míg iparuk meg nem izmosodott; ha ez aztán bekövetkezett és már tulprodukciónál állott be, akkor akár eltörölnének minden vámvonalat a világon, mert ez megkönnyitené fölöslegük elhelyezését. A gyöngye csemete mellé is csak addig állítanak védő karót, míg az magában nem képes megküzdeni a vihar erejével, de ugyancsak kinevetnék azt a kertészt, aki évtizedes, erőteljes fák izmos törzsei mellé szurkálna karókat, hogy ezekhez kötözze őket.

A dolog természetes rendje Magyarországon azt követeli, hogy zsenge iparunk csemetéjéhez védővámok karóját tűzzük, mert e nélkül az idegen verseny vihara derékon tör, vagy legalább is megnyomorítja. De hogy ezt a védelmet iparunknak megadhassuk, első sorban is szakítanunk kell az Ausztriával való vámközösség politikájával, mert ha még annyira el is sáncoljuk a közös vámterületet ipari védővámokkal, a magyar ipar ezen boldogulni nem fog, mert megfojtja a fejlett osztrák ipar szabad versenye. Nekünk olyan vámvédelemre van szükségünk, a mely iparunkat mindenféle külföldi, tehát az osztrák ipar inváziója ellen is megvédelmezi.

Olyan alapigazságok ezek, amelyeket valóknak bizonyít úgy a természetes józan ész, mint az egyes államok iparfejlődésének története, mégis akadt Magyarországon egy tekintélyes lap, a mely ennek ellenében elkövette a megismert igazság elleni vakmerő tusakodás bűnét. A „Budapesti Hirlap“ tegnap esti vezércikkében állítja föl azt a csudálatos tételt, hogy nem az önálló vámterület előfeltétele a sikeres ipartermelésnek, hanem megfordítva a nagyszabású iparalapítás az előfeltétele annak, hogy átmehezzünk az önálló vámterületre; vagyis nem az önálló vámterület szülőke a gyáriparnak, hanem ez a szülőke amannak.

Hogy ezt a nyakatekert okoskodást elfogadhatóvá tegye, azzal érvel a B. H., hogy ime az angol posztó, a francia kelme, a belga szőnyeg, a norinbergi rövidáru, a svájci óra elég nagy vámmal terhelve jut hozzánk, mégis a budapesti fővámnál mindennap láthatni a segédek és szolgák összetorlódását avégből, hogy lefizessék a vámot és kiváltsák a külföldről beérkezett iparcikket. Ebből azt következteti a B. H., hogy az ipari vámok nem segítik elő a honi ipart, mert ezek az iparcikkek nem készülnek Ausztriában sem s mégis inkább vámmal terheltén a külföldről hozatják őket, ahelyett, hogy itthon állítanánk olyan gyárakat, a melyek ilyen cikket készítenek.

Hát az csakugyan egy kissé merész állítás, hogy az ipari vámok nem segítik elő a honi ipart, mert ime egy nagy főváros fővámhivatalába naponta érkeznek olyan speciális luxuscikkek a külföldről, a melyeket hasonló minőségben semmiféle más államban nem termelnek a világon. Nem is fog állithatni semmiféle állam

olyan védővámot, a mely teljesen megszüntetné a lehetőségét is annak, hogy azok, a kiknek magasabb rendű fényezésre telik s arra hajlandóságuk is van, Angliából finom posztót, Franciaországból finom pipercikket, Belgiumból szőnyegeket, Svájból órákat ne hozassanak.

De nem is az a célja a vámvédelemnek, hogy teljesen elszigetelje az országot a külső behozattól, hanem az, hogy megnehezítse ennek versenyét a belföldi iparral szemben s így lehetővé tegye, hogy a közhasználatu ipari cikkek itthon készülve olcsóbbak legyenek, tehát jobban fogyasztsanak, mint a védővámokkal megírágított külföldi gyártmányok.

Az meg határozottan nem áll, hogy Ausztriában olyan iparcikkek, a minőket a „Budapesti Hirlap“ felsorolt — nem készülnek. Mert bizony a kinek nem telik angol posztóra, az jár brünni posztóból, stajer lodenből készült ruhában; aki Belgiumból nem hozhat szőnyeget, Németországból rövidárut, Svájból órát, az mindezeket megkaphatja olcsóbban, persze selejtesebb minőségben, Ausztriából s főleg Bécsből is.

Mi teljesen meg leszünk elégedve, ha a fölállítandó önálló vámterületen, a mely a B. H. végcélját is képezi, honi iparunk meg lesz védve a közhasználatu iparcikkek tekintetében a hasonló minőségű külföldi gyártmányok teljesen szabad versenye ellen; azokra a speciális luxustárgyakra nézve pedig, melyekkel a B. H. érvel, teljesen elegendő lesz, ha olyan gyáraink keletkeznek, a melynek Ausztriában posztót, szőnyeget, órát, rövidárut s pipercikket állítanak elő most is, mikor a felső tízezerek ezeket a tárgyakat vámmal terheltén hozatják onnét. a hol azokat a legkitünőbb minőségben gyártják.

Mindez azonban nem bizonyítja azt, hogy a védőkaró nem a gyöngye csemete mellé, hanem az izmos törzsű terebélyes fa mellé szükséges.

Kánikula.

Pécs, 1901. július 27.

(y.) Széll Kálmán nyaral, Bartháék és Kosuthék izzadva tépázzák egymást az államtisztviselők határozatokba foglalják pénztelenségüket, a képviselőjelöltek beszámolnak, a pártelnökök bizalmi nyilatkozatokat küldenek

Dr. TOLNAI

VIZGYÓGYINTÉZETE

Pécsett a sétatéren.

Összes vizgyógyműveletek közös és elkülönített teremben.

Massage villamos fényfürdő. (soványító kuráknál) gőszekrény.

Meleg ásványfürdők. Reichenhalli rendszerre berendezett belégső-osztály.

A vizkúra különösen javalva van, gyenge idegzetűknél, gyomor és belek renyhességénél, álmatlanságnál, szédülésnél, idült rheumánál, általános gyengeségnél stb.

Modern berendezés. — Orvosi felügyelet. — Mérsékelt árak. — Felvétel naponta

d. n. 4-6-ig.

a kormányelnökhöz, a nép arat és takarit, sőt a nap és nagy a por, nappal legyen járnak, este szunyogok, ez a kánikula.

Nyájas időszak; minden eltikkad, eszmék és emberek elaluszak, nyári hivatanokok dolgoznak a hivatalban, elnyomott költők és írók élednek fel s közlik karácsonyi verseiket, félreértett eszmék sarjadnak ki az ujsághasá- bok szögleteiből, az erdők alján gombák tenyésznek: ez a kánikula.

Balkáni kiskirályok szövetkeznek egymással, Nikita férjhez adja leányait, Sándor örökös viziteléseket rendez, Ferdinánd pénzt hajszol, Sinajában keringőt fogalmaz a királyné, Kréta autonómiáját majd elismerik, majd nem, a Yildiz kioszkban összeesküvést fedeznek fel, Kitchener elvesz puskát és marhát, Krüger imádkozik, China békül, New-Yorkban napszu- rást kap a tőzsde s mindezekhez a nyájas ol- vasó ásit: ez a kánikula.

Az akadémia nyelvészeti osztálya ilyen- kor tartja felolvasó gyűléseit, a városok ilyen- kor tárgyalják a hét éven át fogalmazott sza- bályrendeleteket, az autonómiák bokros fel- adatu iskolaszéket választanak és jegyzőkönyvet hitelesítenek, a Tortyogó vízvezeték és a csatornázás terve felkerül a beszédthémák közé, felső ruha nélkül játszik a bokrok alatt az alsóst: ez a kánikula.

Akik itthon vagyunk és örizzük a vá- rost, nyaralunk verejtékezésig. Beleringatjuk magunkat a hitbe és gondolatba, hogy a nyá- ron nem szabad történnie semminek és ne- künk fel vannak függesztve a köteleseink. Majd jön a szeptember, majd jönnek vele a kipi- hent idegű nyaralók, hozzák magukkal a mun- kaéhséget és acélos energiát, majd ők ellátnak programmal, tervvel, mindennel, a mi felett elévődünk, elcivakszunk a jövő kánikuláig s akkor megint elalszik minden, ami gyenge volt átélni a nyarat s jönnek új programok, új tervek a régiak helyébe.

Addig érik szépen a szőlő és szaporodik a magtárakban a mag. Az idej szüret nemcsak bort terem, hanem képviselőválasztásokat is. Akkor aztán „ki mit szeret, arra néz” s a „jaj de magas vendégfogadóknak” megindul az élet.

Bölcs ember és magyar ember ez a Széll Kálmán. Először az után nezzünk, amiből élünk, ez a mottója, takarítsuk be a termést, szűrjük le a bort, intézzük el a ház dolgát mind s mikor rendben a széna, becsukva a hombár, a pince, a csűr: akkor aztán gyujtsunk pipára

és lássuk hát, hogy ki és mit ígér az ország javára?

Addig egy egy galambot felereszt a le- vegőbe, egy egy táviratot kap és felad, tartlira meghívja magához Rátótra, hol Körbert, hol Horánszkyt, hébe hóba találomra megcáfoltat valamit a Magyar Nemzetben és legyezi és le- gyezteti magát jobbról is, balról is, nyesegeti a kertet, hernyózza s kötözi a virágokat és majd ősszel — szedi a gyümölcsöket.

És bár a kánikula most van, majd csak akkor jön — a meleg!

Az életmentő.

Pécs, 1901. július 27.

Szabó Imre, tolnai lakos, életének kockázatásával a Dunából egy fuldokló embert mentett ki, amiért a m. kir. bel- ügyminiszter részére a szegzárdi m. kir. adóhivatalnál 52 korona 50 fillért utalvá- nyozott ki.

Szabó Imre, tolnai lakos, kétségtelenül derék ember, mert bizony tagadhatatlanul kell hozzá nem csekély heroizmus, hogy az ember meglátva egy sebes folyású folyam habjai kö- zött valamelyik felebarátját, minden meggon- dolás nélkül beleugorjék a vízbe s azzá a szalmaszállá váljék, a melybe minden vízbe- fuló megkapaszkodik. Nos az ilyen hőstet- tek, melynek elkövetésének eredménye egy megmentett emberélet, bizony jutalmat érde- melnek.

Németországban például már régóta di- vatban van, hogy az életmentőknek külön e célra alapított »Tapferkeits« medáliát tűznek a mellére, sőt tudunk olyan francia polgárról is, kinek az életmentés cselekedeteért maga a köztársasági elnök a becsületrendet akasztotta a nyakába.

S ha jól megfontoljuk a dolgot, hát meg is érdemlik az ilyen Szabó Imrék, hogy ki- tüntetésben, jutalomban részesüljenek, mert nem csekélyebb dolgot vittek véghez, mint hogy a maguk életének alapos veszélyezteté- sével megmentettek egy másik, előtük teljesen ismeretlen embert a biztos haláltól.

S hogy az ilyen jutalmak s kitüntetések adományozása kétséget kizárólag az állam, il- letve a kormány dolga, azt mondanunk sem kell, mert a nagy hálát érdemlő cselekedet: nem jutalmazhatja meg a megmentett, nem pedig azért, mert ő nem kevesebbet, mint

életét köszönheti megmentőjének, az emberélet pedig — polgár: számítás szerint — nagyon drága valami, szinte megfizethetetlen, másrészt pedig az életmentés jutalmazása talán több embert sarkalna arra, hogy vízben fuldokló embertársai megmentésére siessenek, szóval e jutalmazásnak mintegy példának is kell lenni, mely a jócselekedet háláját dokumentálja.

Ilyesmi foroghatott a m. kir. belügymi- niszter koponyájában, midőn Szabó Imre, tolnai lakosnak 52 korona 50 fillért utalványozott ki az »életmentés jutalma« címén.

Hogy azonban mit akart a belügyminisz- ter ur ezzel az összeggel megfizetni, az az első pillanatra szinte érthetetlen.

Gondolkoztam a dolog fölött. Nem is- merem ugyan Szabó Imrét, de elképzelhetem magamnak, hogy az ilyen elszánt, bátor és jólelkű emberek a maguk nagy temperamen- tumukkal nem igen gondolkoznak, vagy ha- boznak, hanem a veszély láttára egy-kettő... beleugranak a vízbe azonnalmód ruhástól, épen hogy tán a kabátjukat vetik le, mely az uszá- ban akadályozza őket. S ahogy erre a gon- dolatra jutottam: az »eszmetársulás« révén körülbelül eltaláltam a belügyminiszter ur szá- mitását is, midőn azt a bizonyos 52 korona 50 fillért kiutalványozta. Körülbelül ilyen le- hetett a kegyelmes ur számítása:

Szabó Imre ruhája	30 korona
» » fehérműtje	8 »
» » cipője	6 »
» » Zsebében volt kész- pénz (körülbelül)	6 »
» » A nyakkendő	1 »
» » zsebében volt bicska, pénztárca stb., a mi uszás közben kivesz- hetett	1 » 50 fillér.
Osszesen: 52 kor. 50 fillér.	

Teljes elismerés illeti a belügyminisz- ter urat, ki e tárgyban épp oly körültekintő, mint elegáns volt, mert hiszen Szabó Imrének minden netán a mentésnél szenvedett kára meg van térítve, sőt tán többet is kap, mint amennyit vesztett, mert hiszen nem tudni, hogy volt-e a kritikus pillanatban Szabó Im- rének hat korona készpénz a zsebében, bár lehetett több is.

Kérdjük azonban most, hogy hol marad az érdem jutalma, a kiállott izgalom, az életveszélyeztetés, a bátorság, önfeláldozás, humanitás, szóval az erkölcsi mozzanatok méltó jutalma?

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Változatok.

1.

Valamikor régen
Ha virágot láttam,
Senki se volt, kinek
Szerelemből szánjam.

És ma ha a rétnek
Száz virágát látom,
Mind a kebeledre,
Mind te neked szánom!

2.

Gyümölcsöző nyár viruló szakába'
Lelkemnek nincsen se vágya, sefálma.
Ha veled járok lombos fák alatt,
Boldoggá tesz egy szerelmes szavad!

S ki egykor hirre, dicsőségre vágytam
S ábrándozva álmok honába szálltam,
Rögös uton ha veled ballagok —
Te királynőm s én rabszolgád vagyok.

3.

Ne félj, ha el is mul a nyár;
Ne bánd, a fecske hogyha tova száll;
Ne sirj az őszi hervadás miatt —
Ne ismerd meg a bánatot: mi az!?

A te szerelmed hisz olyan erős,
Meg nem hajol az elmulás előtt;
S felettünk ámbár tél zord szaka jár —
Szerelmünkben örökké tart a nyár!

4.

Ha egyikünk majd előre siet,
Ne sirass édes, hogyha én leszek.

Járj ki siromhoz, beszéljess velem;
Szerelmed üdvét ott is érzem.

S ki sirjában is igazán szeret
S read gondol csak: az is én leszek!

Honthy István.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Hangosan kopácsolnak az ácsok a bel- városi templom körül. Behallatszik a kopácsol- lásuk a redakcióba, a hogy nagy izzadva gyár- tanám én, tisztelettel alul is írott, a hét kró- níkját. Az ácsok már az egész héten kopá- csoltak a templom körül, hogy felállítsak a restauráláshoz az állványokat s a milyen unal- mas ez a kalapácsolás: épen olyan unalmas volt ez az egész hét.

Élénkítették ugyan a krónikáját szenzá- ciós események; gyermekgyilkos apa, férjgyil- kos nő, rablógyilkosságok s egyebek, sőt Ba- ranyából is világgá röpült a lelketlen anya rém-

tette, ki gyermekét öt évig a verembe zárva tartotta, meg a fekete grófnő históriája, ki alaposan megkopasztott egy villányi parasztot, mindazonáltal mégis csak érezzük mindenben a kánikulai uborkaszézon hatását.

Ugy hogy a szerkesztőségben ilyen jele- netek játszódtak le:

A szerkesztő (elrettentően mogorva ur, a ki megsemmisítő pillantást vet a belépő ri- porterre): Nos?

A riporter (elhalványulva): Semmi.
Szünet.

A szerkesztő (akiből kitör az elfojtott harag): Mit gondol maga, — ez örökké így fog menni! Azért tartom én magát, hogy gyönyörködjem a délceg természetben? Maga riporter és a maga kötelessége az, hogy érde- kes híreket szerezzen be a lapnak.

A riporter: Tisztelettel tudomásul ve- szem, de — bocsánat a kérdésért — honnan szerezzem be azokat az érdekes riportokat?

A szerkesztő: Csak körül kell nézni, fiatal ember.

A riporter: (körül néz).

A szerkesztő: Ne itt nézzen körül, ha- nem a városban. Például lapunkban még nem volt egy hír sem arról, hogy valaki a Baló- kányiba fult volna.

A riporter (szolidan): Mert még eddig nem is fult bele senki.

A szerkesztő (meggyőződéssel): Az lehe- tetlen. Minden nyáron beletul a Balókányiba

Mi ezeket nem találjuk meg s nem tartjuk kizártnak, hogy ezek a kérdések fogják legközelebb a Magyar Tudományos Akadémia pályadíjjal jutalmazandó problémáit képezni!

H. E.

Hírek.

Pécs, 1901. július 27.

Hogy jutott fürdőre a feleségem.

— Ugy-e, te ember, hát mi nem megyünk az idén fürdőre?

Igy kezdte el mirap délben a feleségem a velem való társalgást.

Pár percig nem felelhettem, mert az előttem kiállhatatlan tökcuszpájzból egy szál a torokomon akadt, míg sikerült kivágnom a pedlőra és felelhettem.

— Nem lehet édesem, nem engedi a hivatalfőnököm.

— A hivatalfőnököd?

— Igen.

— Hát parancsol abban a te hivatalfőnököd?

— Hogy parancsol-e? Hát már hogyné parancsolna, mikor alárendeltje vagyok.

— De én nem vagyok alárendeltje!

— Örülök.

— De én nem örülök.

— Sajnálak.

— De én fürdőre akarok menni!

— Igen? . . .

— Igen!

— Jó. Holnap este lemegyünk a Höffler gyárhoz a kanálisba.

— Ember! . . .

— Parancsolsz?

— Nem eresztel fürdőre?

— Nem lehet édes, mert tudod, hogy takarékoskodnunk kell.

— Jó. Fogunk takarékoskodni.

*

Másnap ismételtén tökcuszpájz került az asztalra. Szó nélkül s nagy lelki erővel ültem hozzá és nem csekély önfeláldozással belém erőszakoltam négy-öt kanállal.

*

Harmadik napon ilyen párbeszéd folyt le közöttünk:

Én: . . . Tökcuszpájz?!

O: Igen. Takarékoskodnunk kell.

egy bizonyos mennyiségű ember. Csak utána kell járni a dolognak. És mi van a katonai öngyilkosságokkal?

A riporter (meglepetve): Miféle katonai öngyilkosságokkal?

A szerkesztő: Persze, ha maga nem ismeri a stabil témákat! Jeles statisztikusok kiszámították, hogy átlag minden hétenagyonlővi magát egy katona. Ez mindannyiszor nagyszerű anyag. Dehát — úgy látom — ma nem hozott semmi hírt.

A riporter (mentegedőzve): Tetszik tudni . . . a holt saison . . . a nyár . . .

A szerkesztő: Persze, a nyár! Irjon barátom egy értekezést a kormányozható léghajóról. Végre is ez most némileg aktuális.

. . . Csak a Bácskában történtek még szenzációk. Ott nyáron is szöktetnek lányokat a forróvérű szerelmes legények. Erről a leányszöktetésről ime egy aktuális poéma, a mi szintén e hétnek a szüleménye:

Toledóban jó régente
Don Fernandó donna Klárát
Ha imádta: ablak alatt,
Pengette a gitárját.

Búsan pengette ő addig,
Mig a donna szive lágyult
És egy sötét, édes éjen,
Kötélhágcsón szállt alá.

Én: De nem találod kissé egyoldalunak ezt a takarékoskosságot?

O: Cseppet sem.

Én: Jó. — Kis szünet után: Holnap nem jöhetek haza ebédre, mert Károlyékhoz vagyok hivatalos.

O: Tudomásul veszem.

*

Nem voltam hivatalos sehova, csak a tökcuszpájz elől akartam megszabadulni. Délben egy vendéglőbe tértem be.

— Pincér?

— Parancsol?

— Ebédet kérek.

— Mit parancsol?

— Mi van?

— Van kérem leves, hus mértással, vagy kitűnő főzelék sült hussal.

— Miféle főzelék az a kitűnő?

— Hát kérem ássan az tökcusz . . .

— Gyilkos! Hordja el magát, mert lelvőm, mint egy cserebogarat. — Rohantam ki a szabadba, hogy magamhoz térjek.

*

(Ötödik nap otthon az ebédnél.)

Én: Mordd édesem, jubileumot akarsz ülni?

O: Miért?

Én: Hogy a héten már ötödször főzöl tökcuszpájzt?

O: Hja, te azt mondtad, hogy takarékoskodnunk kell! Van még a kertben vagy huszonöt darab . . .

Én: Asszony! Meg akarsz gyilkolni?!

O: De ha a főnököd parancsolja, hogy takarékoskodni kell.

Én: Nem parancsol. Egye meg ő azt a sok tököt!

O: Tehát elengedsz fürdőre?

Én: Ha megesküszöl, hogy többé nem főzöl ilyen . . .

O: Esküszöm! Esküszöm, hogy tököt többet nem főzök.

Én: Holnap reggel utazhatol fürdőre!

P1-or.

A kormányozható léghajó.

(Nyílt levél.)

Hetek óta egyébről sem vitatkozunk a kávéházi asztalnál, mint a léghajózásról. Azaz nem is vitatkoztunk, hanem veszekszünk. Vértesebb embereknek nem is ajánlom, hogy

Lent egy meghitt szolga várta
Azt vezette kápolnához,
Hol a páter Don Pietro
Rájuk adta áldását.

A bős apa mit tehetett?
Kezdetben dúlt, fenyegetett,
Aztán kérte nagy búsan:
»Mennyit tartozol fiam?»

Egy zsentriről szól most a nóta,
Ki őseinek birtokát
Elpezsgözte és cigányra költé
S ferblizett is sok éjen át.
A vármegye, az alma mater,
Könyörül rendesen fián,
Adván zsentrinek zsiros állást.
Vigécnek nem mehet csak tán?!

De legényünk ős bácskai vér
És uri tempós szerélett,
Jobbat tett és egy zsidó lányba
Hir elen belészeretett.
Nem Rózsika volt ugyan a neve,
Hanem Ilonka s barna haja,
Tüzes szeme, ringó járása
Lett ifjunak végzetes baja.

Az utolsó pár lovát fogta
(Pókosak már a szegények),
Egy sikkos szandlaúternek elé,
S itt kezdete a regénynek:

részt vegyenek az eszmecsereinken. Pihenve megyek a kávéháza s kivörösödve jövök haza. Pedig én azon a párton vagyok, amelyik azt vallja, hogy sohasem fogják feltalálni a léghajót és így könnyebb dolgom van, mint az ellenpártnak, amelyik esküszik a léghajóra. Én ugyanis mindennap újabb gyakorlati érvvel főzhetem le őket:

— No lám, még mindig nem találták föl.

Ők azonban nem tehetik ezt.

Beláthatják, hogy ez tovább így nem mehet. Én nem akarom a nyugalmas pikolóim sorsát a léghajó feltalálásának terminusához kötni. Ezért tehát minden külön értesítés helyett e nyílt levélben mondom el végzőmat kávéházi barátainak:

Santos-Dumont kijelentette egy párisi lap tudósítójának, hogy ő meg van elégedve a léghajója sikerével. Es ha ő meg van elégedve, aki kis hijján a nyakát szegte hosszú fáradozásainak jutalmaképpen. — akkor mi, kényelmes nézők, még inkább meg lehetünk elégedve. Legyünk tehát megelégedve és — maradjunk bölcsen a földön. Próbálkozhatik a jó Santos akárhányszor, körül röplhetik az Eiffel-tornyot ezerszer, — az az egy bizonyos, hogy magyar legény még jó darabig nem léghajót fog a kapufélfához kötni, amikor a babáját látogatja. Az olyan szerkezet, amelyik sok-sok ezer forintba kerül és csak arra jó, hogy egy kicsinyt meglebegtesse a magasban azt, akinek pénze van erre a mulatságra, az ilyen szerkezet legfőlebb duszgazdagok sport köreiből kelthet érdeklődést. Amint hogy a nagy urak »lőtenyésztes-e sem érdekli a köznépet. Nem olyan ló kell annak, amelyik ezer méternyire a gyorsvonattal szalad versenyt és megéri ha három harapással többet ebédelt a lovasa, hanem ló, amelyik a városba bírja cipelni az eladó termést. Igaz, hogy a Santos léghajója szélesöndben kormányozható. De ha például szélesöndben elindul vele Eszékre és utközben programmon kívül szel támad, amelyik Fiuméba visz engem — akkor mi az ordogót csinálók én Fiumében?

Különben pedig a léghajózás terén az volna a legfontosabb találmány, ha valaki azt az igazságot találna föl, hogy a léghajót nem lehet fölhalálni. Mert bizonyos, hogy a röplés titkára valami szerencsés fickó fog vak tyuk módjára rábukkani, amikor éppen valami mást hajszol. A leejtett krajcárt is az találja meg a legnehezebben, aki elejtette. Mert látta egy darabig a gurulás irányát és az után in-

Szép Ilonkáját megszőkteté
Egy holdvilágos éjjelen.
Most boldogságban turbékolnak
A nábob papa mit tegyen?!

Az apai áldás itt se késhet:
A zsentri kap gazdag feleséget.

A nyári hírek sorában gyakoriak manapság a jelentések nagybeteg férfiakról. *Crispi*, az olaszok büszkesége, szintén a nagybetegek sorába tartozik, kik között, hogy emlegetni látjuk ifj. *Abrányi* Kornélt, a neves publicisztát és *Makai* Emilt, a hirneves költőt, büszkén konstatáljuk magunkban, hogy ime végre kezdik a magyar írókat is megbecsülni. Már nemcsak a haláluk után méltatják őket, de ha betegek, akkor is írnak róluk. Ha így haladunk, majd csak elérjük azt az időt, a mikor magyar írónak lenni is jelent valamit.

Pedig a magyar írók között olyan kiváló személyiség is van, mint *József* főherceg. A magyar főherceg most is egész tanulmányt irt a cigányokról s népdalaikból is többet lefordított magyarra.

Károly Ferenc József főherceg pedig, a leendő trónörökös, most tanulmányutat tesz Magyarországon.

Ez is a hét nevezetes eseményei közé tartozik; valamint az is, hogy a konopisti várkastélyra rászállott a golya és *Ferenc Fer-*

indul, holott a krajeár kiszámíthatatlan irányban kanyarodik el. A röplés titka valami elrejtett erőhöz van kötve és annyi már is bizonyos, hogy ez a rejtett erő sem hidrogén, sem villamos motor, aki mégis ez erő alapján kutat, minél logikusabb a kutatásában, annál kevésbé jut célhoz.

Az az emberbarát tehát, aki százezer frankos jutalmat tűzött ki a kormányozható léghajó föltalálójának, nem jótettet csinált, hanem rengeteg kárt okozott a rongyos százezer frankjával. Egész sereg jobb sorsra érdemes elmét egy meddő célhoz nyűgözött.

Annyi ötlettel, annyi fáradsággal, annyi gondnal, amennyit már Santos léghajójáig erre a célra eltékoztak, bizony föl lehetett volna már találni például valami szert a fogfájás ellen. És erre most nagyobb szükség lenne, mint arra, hogy tizezerszer körülörljük az Eiffel-tornyot.

Nemo.

Napirend 1901. július 28-án és 29-én.

Naptár: vasárnap, július 28. — Róm. kath.: Ince. — Prot.: Ince. — Görög-kel.: (jul.15.) Kvirik. — Zsidó: Ab 12. — Nap két 4 óra 17 perckor; nyugszik 7 óra 21 perckor. — Hold két 5 óra 4 perckor délután; nyugszik 1 óra 15 perckor éjjel. — Hétfő, július 29. — Róm. kath.: Márta. — Prot.: Márta. — Görög-kel.: (jul. 16.) Átenogén. — Zsidó: Ab 13. — Nap két 4 óra 19 perckor; nyugszik 7 óra 20 perckor. — Hold két 5 óra 46 perckor délután; nyugszik éjjel 2 óra 12 perckor.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő, helyenkint csapadék és zivatarok várhatók.

Anna-bál Harkányban vasárnap.

Értekezlet a vármegyeházán hétfőn d. u. 3 órakor a cukorgyár ügyében.

— **(Pécs város közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli ülést tartott báró *Fejérváry* Imre dr. főispán elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak: *Nendtvich* Andor, helyettes polgármester, *Tróber* Aladár dr. főjegyző, *Tichy* Ferenc dr., elsőaljegyző, *Nick* Alajos dr., tiszti ügyész, *Guth* Béla harmadaljegyző, *Maletter* Rezső, *Pleininger* Ferenc, *Egry* József, *Salamon* József kir. tanfelügyelő, *August* Ferenc, helyettes pénzügyigazgató és *Kovácsfi* Kálmán, államépítészeti felügyelő. A főispán az ülést megnyitván, előadta, hogy a bizottságot egy a város érdekeit érintő közsegélyezési ügyben kellett összehívni, mely ügyben felterjesztés teendő a belügyminiszterhez. *Guth* Péla harmadaljegyző, mint az ügy előadója, ismertette ekkor a kérdéses

dinánd főherceget neje, *Hohenberg* hercegnő, leánygyermekkel ajándékozta meg.

A boerok még mindig küzdenek az angolokkal. És *Krüger* apó már nemcsak hazája sorsát gyászolja, de feleségét is, a ki e héten meghalt. *Khinában* már mégis rend van s egy khinai herceg elmegy Berlinbe, hogy bocsánatot kérjen *Ketteler* báró meggyilkolásáért. S a világ kíváncsian várja, hogy *Vilmos* császár milyen felköszöntőt fog intézni a khinai herceg urhoz!

Anna-napja is e hétre esett. Volt is öröm az Annák, Pannák, Ancsurkák, Nánik, Náncsik és a többiek között s Anna-bálak is voltak mindenfelé. Harkányban holnap lesz az Anna-bál s bizonyára ott is jót mulatnak az Annák meg az udvarlók!

A politikában persze mélységes a csend. Csak a főhoppmester jelentette ki, hogy nem akar képviselő lenni és csak a főhoppmesternek, mint volt miniszterelnöknek a viselt dolgairól irtak az ujságok. Egyebekben az egész magas politika választási korteszmozgalmakban nyilvánult e héten is, a melynek a legnagyobb eseménye, hogy vége van az aratásnak. De hajh, rossz a termés, kisebb mint tavaly — pedig akkor se volt valami nagy — és bizony a cséplés alatt sok helyen fognak — üres szalmát csépelni!

Kövágó Órs.

ügyet a következőkben: özv. *Kozma* Jánosné szül. *Veszelinovits* Mária pécsi lakosnő közsegélyezési ügyében a múlt évben folyamodott, hogy élvezett havi egy korona 60 filléryi segélye négy koronára emeltessék fel. E kérelmével öt harmadfokban a város közigazgatási bizottsága elutasította; de egyszersmind *tévedésből* kimondta, hogy a fél e határozat ellen bírósági panaszszal élhet. Azért volt itt tévedés, mert nem jogvita kérdésről és nem arról volt szó, hogy az illető közsegélyre szorult-e és a város köteles-e öt segélyezni, hanem csak *érdeksértés* forgott fenn, a mennyiben a *segély mérvét illetőleg* hozatott határozat, mert itt csak a segély felemeléséről van szó. A segély mérvének megállapítása, illetve felemelése azonban már *a város anyagi érdekeit érinti* s ebben nem lévén illetékes a közigazgatási bíróság, tehát a panasz tárgyában *hatásköri kifogás* emelhető. Ily hatásköri kifogásokat eddig a közigazgatási bizottság elnöke, a főispán emelt; azonban jelen esetben maga a bizottság *tévedésből* kimondván, hogy közigazgatási bírósági panasznak van helye, a főispán — mint a nagybizottság elnöke — e kifogást nem emelhette, hanem meg kellett most hallgatnia a bizottságot, melynek feladata a jelen esetben a hatásköri kifogás emelése. *Nendtvich* Andor, helyettes polgármester, fontosnak tartja a jelen ügyet, már csak azért is, mert a segélyezés ügyében a rendőrkapitányság nemcsak a segélyre jogosultságot állapította meg, de a segélyezés mérvét is. A közigazgatási bizottságnak e határozatot, — melyet a városi Tanács tévesen jóváhagyott — meg kellett volna semmisítenie. Mert a segélyezés mérve a város anyagi érdekeit érinti; itt elsőfokban a városi Tanács, másodfokban a közgyűlés s harmadfokban a belügyminiszter az illetékes. S ha most már a közigazgatási bíróság ez ügyben esetleg határozatot hoz — a mire nem is illetékes — s mondhatjuk, felemeli a segélyt, az a város anyagi érdekeit is érinti. Tehát a hatásköri kifogás e kettős alapon okvetlen megteendő s a belügyminiszterhez felirat intézendő, melyben a közigazgatási bíróság illetéktelensége lenne előadandó. A főispán, mint elnök, utólagos kifogást a hatáskör ellen nem tehet, már pedig, ha a közigazgatási bíróság ez ügyben érdemleges határozatot hozna, akkor hatáskörébe nem sorozott, a város anyagi érdekébe vágó ügyben határozna. S annál kevésbé van itt jogsértésről szó s ha szó lehet, az csakis érdeksértés tekintetében lehetséges, mert a félnek élethossziglan lakása és ellátása van és azért közsegélyben is részesül. *Nick* Alajos dr. tiszti ügyész véleménye mindezzel szemben az volt, hogy a bizottság már ez ügyben állást foglalván, új állaspontra nem helyezkedhetik, tehát a hatásköri kifogást meg nem teheti. Az ülés azonban a fentiek alapján hozzájárult az előadói javaslatához s elhatározta, hogy hatásköri kifogás emelése végett fel ir a belügyminiszterhez.

— **(Házasság.)** Dr. *Günther* Mihály, a pécsi ipar és kereskedelmi kamara fogalmazója ma (szombaton) vezette oltárhoz Győrben *Reinhardt* Máriát.

— **(Uj tb. szolgabíró.)** Ifj. *Eötvös* Gusztáv vármegyei árvaszéki jegyzőt a vármegye alispánja megbizta a mohácsi járás szolgabírói teendőinek ideiglenes ellátásával, br. *Fejérváry* Imre főispán pedig e megbízás folytán ifj. *Eötvös* Gusztávot tb. szolgabíróvá kinevezte. Az ujonnan kinevezett tb. szolgabíró jövő augusztus hó elsején foglalja el új állomáshelyét.

— **(A pécsi postapalota ügye.)** Megirtuk a napokban, hogy *Opris* Péter pécsi posta- és távirdaigazgató néhány napig — a pécsi postapalota építési tervezeti pályáza-

tait felülbíró bizottságban leendő részvétel végett — Budapesten időzött, honnan ma reggel tért haza Pécsre. A pécsi m. kir. posta és távirdaépület építési tervezetére hirdetett pályázat folytán beérkezett pályaművek fölött csütörtökön, folyó hó 25-én döntött egy nyolctagu bizottság. *Huszonnyolc* pályázó jelentkezett *harminckét* pályaművel, melyek közül *három* díjat nyert, míg négyet megvételre ajánlott a bizottság. Természetes, hogy a pályanyertesek nevei még most nem közölhetők, mi csak akkor lesz lehetséges, ha a fentebbi eredményt a bíráló bizottság a miniszternek bejelenti, a mi már a napokban meg fog történni.

— **(Előléptetés.)** A közoktatásügyi miniszter *Danilovics* János, kaposvári állami főgimnáziumi igazgatót a VII-ik fizetési osztály 3 ik fokozatába léptette elő,

— **(Udvari postaszolgálat.)** Mint értesülünk, a folyó évben tartandó katonai nagy hadgyakorlatoknak ama időtartamára, míg a gyakorlatok Baranyavármegye területén folynak, az udvari posta szolgálatot *Göröcsönyben* fogják lebonyolítani. Göröcsönyben levélposta, penzkezelési osztály, távirda- és telefon lesz, mihez szükséges vezetékek felállítását s az építkezések létesítését már a jövő hét folyamán Göröcsönyben megkezdik.

— **(Nagy idők tanuja.)** Ismét egygyel kevesebb azoknak a száma az élők közt, kik az 1848/49-iki szabadságharcban életük kockázatásával harcoltak a szabadságért. Az elhunyt *Tischler* József 72 éves, volt honvéd őrmester, ki a szabadságharcot végig küzdötte egész a világsi fegyverletételig, honnan aztán üldözötten bujdosott. Később aztán *Eszterházy* grófnál mint főerdész szolgált, majd 25 évi szolgálat után itt Pécsen a szemináriumban, mint kulcsár hosszú időn át volt, de az utóbbi években olyannyira elgyengült, hogy kénytelen volt szolgálatáról lemondani és nyugalomba vonulni. Tegnap este aztán hosszas szenvedés után ugy fél nyolc óra tájban elérte a kérielhetetlen halál. Temetése vasárnap d. u. 1/5 órakor lesz a Kalvária-utca 57. számú gyászházából a Budai külvárosi közsirkertbe. Az engesztelő szent-miséáldozat pedig f. hó 28-án d. e. 9 órakor a belvárosi plébánia templomban fog megtartatni. Elhunytát a kiterjedt rokonság gyászolja.

— **(Cukorgyár Baranyában.)** Baranyavármegye közgazdaságára kétségtelenül fontos dolog lenne egy a megye területén létesítendő cukorgyár, mely amellet, hogy néhány munkanélküli embernek megélhetést biztosítana, nagyban hozzájárulna a közgazdaság fejlesztésére is. Ezzel a tárggyal fog folyó hó *huszonkilencedikén délután 3 órakor* egy értekezlet foglalkozni, mely egy Baranyavármegye területén létesítendő cukorgyár felállítását tűzte ki feladatául. A cukorgyárat — hir szerint — szövetkezeti alapon óhajtanák létesíteni s ennek megbeszélése képezi a huszonkilencedikén a vármegyeháza közgyűlési termében tartandó értekezlet tárgyát, melyben az egybehívó *Szilasi* Zsigmond, pécsi ügyvéd meghívása folytán Baranyavármegye előkelőbb földbirtokosai vesznek részt, azonkívül pedig meghívott egy külföldi gépgyár képviselője is, mely gyár alighanem a létesítendő cukorgyár gépberendezésének szállítására lenne hivatva. S ez az egyetlen tény, mely az egész vállalkozásra

nem vet valami rózsás világosságot, mert tán mondanunk sem kell, hogy egy magyar gépgyár is be tudná rendezni a Baranyavármegye területén létesítendő cukorgyár gépházát, sőt igazság szerint — hogy a vállalat teljesen megfeleljen céljának s tényleg lendítsen a közgazdaság s iparon — más, mint magyar gyár nem is szállíthatná a gépeket. No de hát ne rágalmazzuk meg a fiatal gyikot, hogy krokodilus lesz belőle, elvégre a »Baranyamegyei Cukorgyár« ma még csak embrió!

— (**Himen táblája.**) A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házassulandók kihirdetési tábjában e héten a következő új jegyepárok nevei olvashatók:

Bullon Ernő, rk., Pécs — Czirhan Hermin, rk., Pécs;

Martin Károly, rk., Pécs — Müller Róza rk., Német-Bóly;

Schwarz Baruch Ferenc, izr., Pécs — Bandler Ilona, izr. Pécs;

Porgesz Ede, izr. Pécs — Kimetz Ilona, izr., Szabadka;

Klein Gyula, izr., Pécs — Czeisler Flóra izr., Daróc;

Müller Ödön, rk., Szentlőrinc — Bieber Julianna, rk., Pécs;

Andrási József, rk., Pécs — Jozsipovics Teréz, rk., Pécs-Bányatelep;

Fuksz Zsigmond, rk., Pécs — Fuggenhubl Anna, rk., Pécs;

Löbl Richárd, izr., Berlin — Gerstl Helda, izr., Grác.

— (**Jelentés a vizről.**) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 27-én reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban 720 kb., az elmentartóban 480 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1150 köbméternek találtatott.

— (**Uj szállító cég.**) Fürst Lipót, szállító tudvalevőleg megnyerte a dohányjövédéki nagyáruda kezelését. Tizenöt év óta fennálló szállítási üzletét most ifjú Fürst Gyulára ruházta át, ki az üzletét ifj. Fürst Gyula bejegyzett cég alatt tovább folytatni fogja.

— (**Elemelt jeggyűrű.**) Egy uriházba bement tegnap egy foltisztító szappan árusító vigéc s ott míg a szappanokat kínálta, észrevette, hogy *Jakobi* Katica szobaleánynak a karikagyűrűje egy asztalon hever. Egy alkalmas pillanatban azután elemelte a jeggyűrűt s azzal elment. A meglopott szobaleány azonban ma reggel felismerte a jeggyűrűjét a piacon a tolvaj szappanárus újján s feljelentette az esetet a rendőrségnek. Az elemelt jeggyűrű tehát visszakerült jogos tulajdonosához, a tolvajt pedig átkísérték a járásbíróházhoz.

— (**Sötét bűn.**) Ily címen megirtuk tegnap este megjelent lapunkban, hogy a Szt.-János-kutnál a bányatelepi-úton levő vadvizárókban tüdő gyermekek egy héthónapos csecsemő holttestére akadtak. A rendőrséghez tegnap este egy névtelen feljelentő levél érkezett, melynek alapján megindított nyomozás során kiderült, hogy a sötét bűnt *Bartos* Erzsébet, tizenhétéves leány követte el. A magzatgyilkos leány tettét ma délelőtt be is ismerte a rendőrkapitány előtt s-át lett kísérve a vizsgálóbíróházhoz.

— (**Tűzek a vidéken.**) Mint értesülünk, a pécsi járás két községében is volt tűz az elmúlt éjjel. Az egyik tűz *Budányi* János, püspök-bogádi lakos udvarán támadt,

hol a lakóépület kéménye gyuladt ki, a kemence túlfűtése folytán. A másik tűz *Horváth* Lajos, hosszuhetényi lakos udvarán támadt, hol a kertben felhalmozott gabona fogott tüzet s rövid idő alatt el is égett legnagyobb részben. Ezt a tüzet, mint a tűz keletkezési okának kipuhatólása végett megindított vizsgálat kiderítette, gyújtogatás okozta, melynek tettesét most keresik.

— (**Mozgó konyhák.**) *Szell* Kálmán belügyminiszter leiratot intézett a vidéki városokhoz, melyben felhívja figyelmüket a mozgó konyhák intézményére, mely Oroszországban kitűnően bevált. A mozgó konyhák intézményét az oroszok Khinából és Japánból telepítették át Európába. A mozgó konyha intézménye abban áll, hogy mozgó tűzhelyről, tehát az utcáról is, olcsó pénzért meleg ételt mérnek a szegény embereknek. A kormányelnök felhívja leiratában a városokat, hogy szóljanak hozzá e kérdéshez, vajjon ez az intézmény meghonosítható-e nálunk?!

— (**Agyonnyomta a gyermeket.**) Ezelőtt két hónappal egy egészséges leány gyermeknek adott életet *Ambrovics* Mária. A csecsemő leány gyermek bűnös szerelem gyümölcse s ettől akart az anya megszabadulni, legalább erre engednek következtetni a körülmények. A napokban éjjel maga mellé vette gyermekét *Ambrovics* Mária az ágyba s álmában — mint mondja — ráfeküdt a gyermekre s azt agyonnyomta a nélkül, hogy ő felébredt volna. Reggelre a kis lány halott volt. Ezt azonban nem akarják neki elhinni, már csak azért sem, mert vannak, a kik azt állítják, hogy gyűlölte a bűnös leány gyermeket. Egyébként a vizsgálat fog teljes világot vetni a kínos helyzetre.

— (**Elesipett zsebtolvaj.**) A mai heti vásáron tetten érték *Mill* Eleket, a mint éppen egy asszony zsebében kotorászott. *Mill* mindössze csak 16 éves s már — valószínű — több zsebmetszés is terheli lelkiismeretét, a mit egyébként a vizsgálat fog kideríteni. Ma az első kísérletén kapták rajta, valószínűleg bal lábbal kelt fel ma reggel.

— (**Megtámadott kocsi.**) *Hergyó Kelemen* Mihály jelentette, hogy őt ma reggel, amint kocsijával jött a mai hetivásárra, kora hajnalban megtámadta egy előtte ismeretlen ember. Amint Mánfát elhagyta, egyszerre kijött az erdőből egy férfi s megállította a lovakat. Pénzt kért, de aztán megelégedett *Hergyó Kelemen* Mihály ezüst órájával is, melyet ez kénytelen volt átadni, mert az illető revolvvert szegezett a mellének s agyonlövélssel fenyegette. Bucsuzáskor aztán lelkére kötötte a károsnak, hogy ne merjen feljelentést tenni, mert módjában van boszút állani.

— (**A Zsolnay-gyár tűzoltósága**) által f. hó 21-én az üszöghi-erdőben megtartott, igen sikerült mulatságon a következő felülfizetések és tombola adományok folytak be, melyekért a parancsnokság ezuton is halás köszönetét fejezi ki. Felülfizettek: *Zsolnay* Miklós 20, *Grósz* Antal (Üszög) 20, *Mattyasovszky* Jakab 10, *Pécsi* Önk. Tűzoltó-Egylet 10, *Merschinszky* Ferenc 6, *Pécsi* Vilamossági r. t. 5, *Mayerhoffer* András 5, *Pécsi* Hadastyán Egylet 2, *Dollinger* András 1.50, *Piripauer* Jenő 1.50, *Ehrl* Rudolf (Bányatelep) 1, *Majerszky* Jenő 1, *Remes* Ferenc 1, *Szauer*

Ferenc 1 koronát, N. N. 50 fillt., N. N. 10, N. N. 10 fillért. Tombola tárgyakat adtak: *Zsolnay* gyárak, *Obetko* Zsigmond, *Kohn* Hermann, *Hirschfeld* Ede, *Alt* és *Böhm*, *Sperl* Vilmos, *Auber* Gyula, *Goldberger* József, *Tauszig* Ármán, *Strausz* J., *Neumann* Lajos, *Majerszky* Jenő.

— (**Tolvaj cigányasszony.**) *Sáros* Kata, cigányasszonyt ma bekísérték, mert lopott. Fakanalakkal járt házról-házra a városban s az egyik házban, illetve konyhában, a hová bement, nem talált senkit. Rőgtön fel találta magát. Körülnézett s hamarosan eldugott a ruhája rejtekeibe kisebb konyhaeszközöket s aztán kiment. Nyomban utána kijött a konyhába *Ender* Antalné, a káros s észrevette, hogy egyetmás hiányzik. Kinézve a konyhaajtón, meglátta a cigányasszonyt, a kit a szomszédok nyomban el is fogtak s átadtak az előhívott rendőrnek.

— (**A Budapestre utazó közönség figyelmébe**) ajánljuk a székesfőváros egyik legrégebb és elsőrangú szállodáját, az *Angol királynő szállót* (*Deák* Ferenc-utca 1.) melynek tulajdonosa: *Palkovics* Ede — mint értesülünk — jutányos árendedményben részesei vendégeit.

— (**Valódi ezüsttárgyak**) rögtön nehéz kivitelben, nevezetesen teljes evőkészletek pompásan összeállítva, szép ezüst asztali állványok, sütemény és névjegy kosarak, csinos felszolgáló tálcák, pazar, szép kivitelű thea, kávé, cognac, fagyalt és punsch szervizek igen gazdag választékban, megtekinthetők *Schönwald* Imrénél.

Tőzeg-árnyékszék.

Tekintetes

**Kraus István urnak
Pécsett.**

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított *tőzegtörő klozetekkel teljesen meg vagyok elégedve*. A klozetek kifogástalanul működnek és *teljesen szagtalanok*.

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. július 27. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 760.1 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 26.8 °C.

• maximuma: 30.2 °C. } tegnap.

• minimuma: 18.4 °C. }

Párhanyomás: 14.6 mm.

Relativ nedvesség: 56. %.

Felhőzet: 4° Cum SW.

Szélirány s erő: SW. 2. — Harmatp. 12.8 °C.

Csapadék 24 órai 5.6 mm. ●

Meleg, száraz.

Dr. Ozirer.

T a n ü g y.

(A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában (VII. ker. Csömöri-ut 84-86 sz. a.) a rendes tanfolyamra a beiratásokat szeptember hó 1-től 5-ig tartják. A rendes tanfolyamon a tanítás tartama három év. Az intézetben nyert végbizonyítvány a.) legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kőmives-, a kőfaragó-, vagy az ács mesterség önálló tűzésére. b.) legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság előtt az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. A tanulók a végbizonyítvány alapján az illetékes iparhatóság részéről munkakönyv kiadását igényelhetik. Azok a tanulók, a kik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot sikeresen elvégzik, a katonai szolgálatnál az *egyéves önkéntesség* kedvezményében részesülnek. Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek azok a 15 életévét betöltött, ép testi szervezetű, egészséges ifjak, a kik a polgári iskola, gimnázium, vagy reáliskola négy alsó osztályát elvégezték, továbbá, a kik az építő ipari szakiskolák két első osztályát jeles eredménnyel végezték. A jelentkezésnél az illetékes elsőfoku iparhatóság által hitelesített bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a tanuló az építő ipar terén már foglalkozott s legalább egy nyári szünetidőnek megfelelő két hónapot az építő ipar terén gyakorlati foglalkozásban töltött. A *jelentkezésnél szükséges iratok*: 1.) Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány, 2.) A tanuló által elvégzett összes középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3.) Az elsőfoku iparhatóság által hitelesített gyakorlati bizonyítvány, 4.) Községi, városi vagy megyei orvos hivatalos bizonyítványa arról, hogy a jelentkező védhímlővel másodszor is be van oltva. Azok a jelentkezők, a kik nem közvetlenül a középiskolából szándékoznak az intézetbe lépni s iskolai tanulmányaikat legalább egy félévvel előbb megszakították: *erkölcsi bizonyítványt* is tartoznak előmutatni. A *lefizetendő díjak*: felvételi vizsgálat díja 6 korona, beiratási díj 4 korona, szertári biztosíték 6 korona. A tandíj félévenként 20 korona. Az intézet igazgatósága készséggel ad bővebb felvilágosítást.

Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

- Az 1901. évi július hó 29. napján.
218/2. Márján György és reje — Tabakó Károly délelőtt 9 óra.
244/1. Vici Sándorné — Hasenauer Lajosné és társai háromnegyed tíz óra.
246/1. Kk. Rab Ágnes — kk. Csertán Sándor féltizenegyet óra.
139/3. Sarbak József — Weiszmann Antal negyed tizenkét óra.

Idegenek Pécssett.

— Julius 26. —

A ranyhajó-szálló. Gruber L. D., bányatisztviselő, Szászvár. — Goldstein Bernát, utazó, Bécs — Apfelbaum Hermann, utazó, Bécs. — Feit N., sertés-kereskedő, Bécs.

Vadember-szálló. Kőnig Károly, fűszeres, Budapest. — Szántó Samu, utazó, Budapest. — Roth

Béla, kereskedő, Budapest. — Flór Mór, utazó, Budapest. — Dämpf Károly, utazó, Budweis. — Diamant József, utazó, Mödling.

Mátyás király-szálló. Kaszner Sámuelné és leánya, Ujvidék. — Kaszap István, tanító és neje, Kopács. — Hitzhaus Péter, tanító, Albertfalu.

Nádor-szálló. Mihályovszky Péter, tanító, Bolmány.

Vadászkürt-szálló. Hoffmann Nándor, magánzó, Budapest. — Oberzáhrer Mihály, magánzó, Budapest. — Schwarzkopf Ferenc, ügynök, Bécs. — Chalupka Ferenc, magánzó, Budapest.

T Á V I R A T O K.

— **Megrabolt képviselő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Oláh József országgyűlési képviselő üllői-uti lakásába eddig ismeretlen tettesek betörttek, honnan nagy értékű holmikat vittek el. Oláh falun nyaral.

— **Tarnócy Gusztáv pöre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A járásbiróság ma elutasította Tarnócy Gusztáv nyolcvanezer koronás követelését *Fehér* Miklós örökösei ellen, mert megtalálták a számlát, melyben Tarnócy elismeri az összes követelés felvételét. A pör évek óta folyt. Az ítélet feltűnést kelt.

— **Betörők egy kávéházban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kora reggel eddig ismeretlen tettesek a budapesti „Otthon“ kávéházból ellopták *Trummer* József főpincér pénzeszekrényét, kétszázhatvan korona pénzzel. A feltört szekrényt üresen találta meg egy rendőr a kapu alatt.

— **Károly főherceg Brassóban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Károly* főherceg Brassóban időzött. A főispánnal tegnap vacsora volt s a főherceg ma elutazott.

— **Az angol királyról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból távirják, hogy *Salisbury* javaslatot terjesztett be a király új címéről.

— **Elgázolt pénzügyőr.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mint Budapestről távirják, Rákoson *Szajka* István pénzügyőrt az elmúlt éjjel a vonat elgázolta. Holtan szállították be Budapestre.

— **A tüdővész elleni kongresszus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik, hogy a tüdővész elleni kongresszus mai zárulésán több határozatot fogadtak el s a tüdővész betegek bejelentését kötelezővé tenni akarják. A tüdővészesek számára külön kórházat óhajtanak építeni s a tuberkolózis elleni oltóanyag tanulmányozására állandó nemzetközi bizottságot küldenek ki.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1901 évi július hó 27. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsanként számíttatnak.

Buza őszi 14.40—14.80; új 14.—14.60; kétszeres 11.—11.40; új 12.—12.04; rozs 6.00; új 12.—12.20 árpa 6. etető 10—11—20; tavaszi 15.—14.—; zab tavaszi 12.—12.40—; új —; búkköny —; kukorica 6. 11.60—12.00; új —; széna 5.—6.46—; szalma 2.—2.40—.

Kínálat: közép, mintegy 460 gabona-kocsi volt a piacon.

Nyílt-tér.

Dr. Szivér Lajos
ügyvédi irodája

Pécssett,
Siklósi-országuton 40. sz.
házban.

(Pintér-fürdő mellett.)

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Két jó házból való fiu
tanoncznak
felvétetik.

Bővebbet a „Béka“-boltban (Irgalmasok-u.)

Ki volna hajlandó
ZONGORÁT (rövid)
vagy esetleg
PIANINOT

jutányos árért eladni?

Bővebbet a kiadóhivatalban.

5922. sz.

Tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gold János gordisai lakos végrehajthatónak Balárdi István kis-bicsérdi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 300 kor. tőke követelés és járulékai iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szent-lőrinci kir. járásbiróság területén levő Kis-Bicsérd község határában fekvő a kis-bicsérdi 154. sz. betétben 1. sor 508/2. hrsz. a 92. ö. i. sz. lakház, gőzmalom és udvarnak Balárdi Istvánt B) 4. alatt illető 2/24-ed részére 833 kor. 32 fill. becsárban, mint kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi augusztus hó 3 ik napján d. e. 10 órakor Kis-Bicsérd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 83 korona 35 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügymin. rend. 42. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécssett, 1901. évi május hó 19. napján.
A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kerese

kir. törvszéki bíró.

Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtisztátalanságot. Az arcbőrt bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifjú szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Meseszerű hihetetlen!

olcsó a mi általánosan kedvelt és számos elismeréssel jutalmazott

10 óra-különlegességünk és pedig:

Finom nikkel-remontoir, kitűnő, beosztva 36 órára, 1. rendű mű	K. 5.—
Legjobb kedvelt nikkel-anker remontoir Roskopff-rendszer	» 8.50
Fekete-fém remontoir 3 fémfedővel	» 7.50
Fehér-fém kettős fedéllel aranysegélyvel	» 7.50
Aranyozott rem. 3 aranyozott fedővel	» 7.50
Óriás nikkel horgonyóra	» 10.—
1-ső rendű ezüst ismétlő aranykerettel	» 8.50
Ugyanaz nők részére	» 9.—
1. rendű ezüst uri horgonyóra, 3 ezüst fedővel	» 13.—
Ugyanaz tula-ezüst	» 15.—

Egy fajtából 3 óra vétele után vámentes megküldés. Egyes mintadarab 1 koronával többé jön. Szétküldés a pénz előre beküldése mellett, vagy utánvét mellett. Kicserélés megengedett. Olcsó árainkért már számos elismerést kaptunk egy órákészítőtől mint kereskedőtől, miután jó és biztos kereslethez segítettük.

Uhren-Engros-Haus

S. Kommen & Co., **BASEL,**
(Schweiz)

Fiók BREGENZ (Vorarlberg.)

Levélpost. 25 f., levelezőlap 10 f.

4650. sz.

Tlkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Székely Ede ügyvéd végrehajthatónak Lukács Sámuel és neje Papp Julianna végrehajtást szenvedő elleni 132 kor. 36 fill. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szentlőrinci kir. járásbíróság területén levő Oszró község határában fekvő az oszrói 143. sz. betétben I. 1—13. sor-számok alatt felvett jószágtestre 1098 korona becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi augusztus hó 13. napján d. e. 10 órakor Oszró község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok bec-árának 10%-át, vagyis 109 kor. 80 fillt készpénzben, avagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. 60 t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi április hó 18-ik napján.

Kerese,

kir. törvényszéki bíró.

Ráczvároson

a vámház mellett lévő

korcsma helyiség

nagy kerttel, 2 istálló, 2 kocsiszin és hozzávaló lakással együtt bérbeadó, esetleg jutányos áron eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Mindenki meggyőződést

szerezhet, hogy

Klein Sándornál
Pécs, Széchenyi-tér 7.

van a legolcsóbb, legjobb

férfi és gyermek-

RUHA

beszerzési forrás.

Rendkívüli **olcsó árak mellett** minden ruhadarab kitűnő minőségű szövetből, tartósan és izléseken van elkészítve.

Midőn még t. vevőim figyelmét azon kedvezményre is felhívom, hogy javítások és ruhák vasalását díjazás nélkül elvállalom, vagyok kitűnő tisztelettel

Klein Sándor.

A budai-külvárosi piacz közelében
levő, magánlakásnak való

csinos ház,

mely áll 3 szoba, egy téli és egy nyári konyha, pincze, kamara és padlásból, vízvezetékekkel is el van látva, kedvező feltételek mellett, szabad kézből **eladó.**

Ára 1800. forint.

Bővebbet Orsolya utca 33. szám alatt a tulajdonosnál.

Telefon
143.

TICHY ALADÁR

Telefon
143.

fémárugyár, épület- és műbádogos s vízvezeték-felszerelő-műhely

PÉCSETT, Jókai-(Kis)-tér 11. szám.

Készít épület- és diszmű (ornamentikai) bádogos munkát.

Elvállal vízvezeték-, fürdő-, csatornázás-, closett-villamos csengő és villámhárító berendezési munkát.

Nagy választékban raktáron **fürdő- és ülőkádak, jég szekrények, konyhaedények** stb.

Bádogtetők, tetőcsatornák, tornyok stb., valamint azok javítása és festése igen olcsón elvállaltatik, megrendelések mérték vagy rajz után gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

➔ **Fürdő- és ülőkádak kikölcsönöztek.** ➔

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett, üvege **35 kr.**, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája bűzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) A **Bartilla's Erben, (E. Winkler) Wien, 19/1. Sommergeasse 1.** Kapható **Pécsett: Gelteh és Graeff Ferenciek-utca 6., és Zsiga László Széchenyi-tér 18.**

Kérjük határozottan mindenütt **Bartilla-féle fogvizet.** (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, **bérmontve** küldök 7 üveget 2 frt 60 krért, 16 darabot 4 frt 50 krért.

Hét szobás ház

3 konyhával és 2 pincével, — több évi részletfizetésre is

igen olcsón eladó.

Megtekinthető naponként — szerda, szombat és vasárnap kivételével — délután 5—7-ig Egy kis lakás is kiadó, magánosoknak esetleg teljes ellátással.

Cím a kiadóhivatalban.

Két jó házból való fiu tanoncznak

felvétetik.

Bővebbet **Vajda Soma** női- és férfi divat üzletében Pécsen (Ferenciek-utca.)

A mélyen tisztelt hölgy-közönség becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Jókai-tér 3. sz. alatt (I. emelet jobbra.)**

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legegészségszerűbb francia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanítom.

Támaszkodva a 28 év alatt **Párisban Madame Briolle-nél (Versailles, boulevard Sebastopol), Bécsben Madame Spitzer-nél, Budapesten Árvay cs. és kir. udv. szállitónál, Brassóban László M. L. és Társa cégnél, Drezdában az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.**

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után **15 frt.**

Minden tanuló-hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közzhírré teszem, tudatom, hogy elvállalok francia és angol szabásu **ruhák és kabátok elkészítését** a legegészségszerűbb kivitelben.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

Tannin csokoládé

a hasmenést megszünteti a gyermekek és felnőttek részére.

1 drb. 40 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Készítő:

Sztraka Ödön, MOHOL.

CSODA

Schweizből.

Alulírott cég megküld mindenkinek postautánnvétellel, a kereskedelmi világban még nem létező ár mellett

csak 3 koronáért

vámmentesen 1 drb kilunó, pontosan 24 óráig járó **órát 3 évi jótállással.**

Azonkívül kap mellékelve minden megrendelő egy aranyozott, finoman kidolgozott **óraláncot ingyen.** Ha az óra nem megfelelő, szívesen kicseréltetik az, vagy az összeg visszaküldetik. Egyedül kapható csak a:

Schweizer Uhren-Engros-Etablissement Basel-Horbürg (Schweiz.)

Sok ezer elismerő-levél megtekinthető.

Nem zacskóban! — Egyedül csak üvegekben valódi!

Ez valóban biztos és alapos segítség mindennemű rovarirtáshoz!

Kapható:

PÉCSETT: Hirschler Mór főraktár, Alt és Böhm, Angyal Lajos, Becker János, Dobszay Antal, Eizer János, Frankfurter A.-né, Geltsch és Graeff, Goldberger Gyula, Gyimóthy Gyula, Herdlein Lajos, Hollósy Adolf, Kacskovits Géza, Kerdl Lajos, Köszl Jánosné, Lang Herman és fia, Lehner János, Markus

Simon, Mitzky Mór, Molnár János, Preindl Gyula, Reeh Vilmos özv., Reinfeld A., Ifj. Rézbányay János, Sipos János, Schäffer Andor, Sperl Vilmos, Spitzer Jakab, Spitzer Sándor Fia, Stern Miksa, Wallerstein R. ut., Weber Ferenc.
PÉCS-BÁNYATELEP: Gebhardt István.
BAR.-SZABOLCS: Diamant Adolf, Pollák Gábor.

BARCS: Dorner S., Fischer A., Fried Lajos, Herczeg József.
BARCSTELEP: Breuer F., Fischer A., Klein József, Mautner M. Béla, Neumann Em., Weisz Sándor.
BÁTTASZÉK: Eichardt József, Góczy Nep. János, Mayer Gusztáv.
BONYHÁD: Ermer Adolf, Straicher Benjámín, Weber György.
DOMBOVÁR: Burger Ede,

Kacskovics Jenő, Pauncz Sámuel és Fivére, Rothermel Henrik, Spitzer Imre.
MOHÁCS: Auber Nep. János, Bachrach Győző, Ehrenfeld Antal, Freund és Társa, Mailis Samu Prezmayer A., Rosenbaum Fülöp, Stanczinger Gyula.
NÉMET-BÖLY: Kann L.
SZIGETVÁR: Fried Dávid, Kohn Jakab, Ocsodal G., Szalay József.

SZT.-LÓRINCZ: Engel Vilmos, Gebauer Tivadar.
SZULOK: Berger József, Fried Zsigmond.
VILLÁNY: Gyimóthy Jákó.
VÖRÖSMÁRT: Thury Dénes.

